

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલયમાં

આર/લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૫૭૫/૨૦૨૪

માં

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લીકેશન નંબર ૧૦૮૧૨/૨૦૨૨

સાથે

સિવિલ એપ્લીકેશન (ફોર સ્ટે) નંબર ૧/૨૪૨૪

માં

આર/લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૫૭૫/૨૦૨૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા

સહી/—

અને

માનનીય સુશ્રી ન્યાયમૂર્તિ ગીતા ગોપી

સહી/-

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા.	ના.
	✓	

=====

કાર્યક્રમ અધિકારી, આઈસીડીએસ અને અન્ય

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નંબર ૧, ૨ માટે શ્રી હેમાંગ એસ. ત્રિવેદી (૧૦૦૪૫)

સામાવાળા(ઓ) નંબર ૧, ૨, ૩ માટે એ.જી.પી. શ્રીમતી શ્રુતિ ધ્રુવ

સામાવાળા(ઓ) નંબર ૪ માટે શ્રીમતી રેખા એચ. કાપડિયા (૨૨૪૬)

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ. એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય સુશ્રી ન્યાયમૂર્તિ ગીતા ગોપી

તારીખ:૧૭/૦૧/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા દ્વારા)

૧ દાખલ. વિધવાન એ. જી. પી. પ્રતિવાદી-રાજ્ય વતી પ્રવેશની નોટિસની સેવા માફ કરે છે અને વિદ્વાન વકીલ શ્રીમતી રેખા એચ. કાપડિયા પ્રતિવાદી નંબર ૪ વતી પ્રવેશની નોટિસની સેવા માફ કરે છે.

૨ તારીખ ૦૪/૧૨/૨૦૨૪ ના આદેશ અનુસાર, પ્રતિવાદી નંબર ૪-મૂળ અરજદાર-મિનાબેન જામોદની તબીબી અધિકારી દ્વારા ફરીથી તપાસ કરવામાં આવી હતી અને તે મુજબ, તબીબી અધિકારી, પીએચસી ઝોલાપુર, તાલુકા સાણંદ, જિલ્લા અમદાવાદ દ્વારા તારીખ ૧૯/૧૨/૨૦૨૪ નું તબીબી તંદુરસ્તી પ્રમાણપત્ર જારી કરવામાં આવ્યું છે.તે જ અપીલકર્તા વતી દાખલ કરવામાં આવેલા વધુ સોગંદનામા સાથે રજૂ કરવામાં આવે છે.મેડિકલ ફિટનેસ સર્ટિફિકેટ અનુસાર, મૂળ અરજદાર ૭૦ ટકા કાયમી અપંગતા ધરાવે છે.

૩ પ્રતિવાદી નંબર ૪ દ્વારા દાખલ કરાયેલી રિટ પિટિશનને મંજૂરી આપતા વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા ૧૫/૦૪/૨૦૨૪ ના આદેશ સામે વર્તમાન અપીલ નિર્દેશિત કરવામાં આવી છે.પ્રતિવાદી નંબર ૪ એ અપીલકર્તા દ્વારા તેણીની કાયમી અપંગતાને કારણે ફરજ માટે અયોગ્ય હોવાનું જણાતાં

આંગણવાડી કાર્યકરના પદ પર તેમની નિમણૂકને નકારી કાઢવાના ૦૧/૦૬/૨૦૨૨ તારીખના આદેશને રદ કરવા અને રદ કરવાની વિનંતી કરી હતી.વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે વિવાદિત આદેશને રદ કરતી વખતે અપીલકર્તાને દસ્તાવેજની ચકાસણી સમયે પ્રતિવાદી નંબર ૪ દ્વારા રજૂ કરાયેલા સામુદાયિક આરોગ્ય કેન્દ્ર દ્વારા જારી કરાયેલા તબીબી પ્રમાણપત્ર પર મુખ્યત્વે આધાર રાખીને તેને ઉપરોક્ત પદ પર નિમણૂક કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે.

૪ ૨૮/૦૩/૨૦૨૨ તારીખના દસ્તાવેજના અવલોકન પછી, કારણ કે તે જાણવા મળ્યું હતું કે તે 'તબીબી તંદુરસ્તી પ્રમાણપત્ર' નથી, પરંતુ માત્ર પ્રતિવાદી નંબર ૪ ની તબીબી તપાસ છે, ૦૪/૧૨/૨૦૨૪ તારીખના આદેશ દ્વારા, અમે પ્રતિવાદી નંબર ૪ ને સક્ષમ અધિકારી પાસેથી તબીબી પ્રમાણપત્ર સુરક્ષિત કરવા નિર્દેશ આપ્યો હતો.જરૂરી તબીબી તપાસ કર્યા પછી, સક્ષમ સત્તામંડળે ઉપરોક્ત તબીબી પ્રમાણપત્ર બહાર પાડ્યું છે.

૫ અરજદાર-સત્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી હેમાંગ એસ. ત્રિવેદીએ નોકરીની જરૂરિયાતો/ફરજો તરફ ધ્યાન દોર્યું હતું, જે આંગણવાડી કાર્યકર્તા દ્વારા હાથ ધરવામાં આવવી જરૂરી છે અને સરકારી ઠરાવ તારીખ ૨૫/૧૧/૨૦૧૯ માં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી છે, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૪ શિશુઓ

અને સગીર બાળકો સાથે સંકળાયેલી આંગણવાડી કાર્યકરની સંવેદનશીલ ફરજો નિભાવવામાં અસમર્થ રહેશે.

૬ તેનાથી વિપરીત, વિદ્વાન વકીલ શ્રીમતી કાપડિયાએ વિનંતી કરી છે કે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત આદેશને રદ ન કરી શકાય, કારણ કે પ્રતિવાદી નંબર ૪ આંગણવાડી કાર્યકર તરીકેની તેમની ફરજો નિભાવવા માટે યોગ્ય છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અપીલકર્તાઓને પ્રતિવાદી નંબર ૪ ની શારીરિક તંદુરસ્તીની તપાસ કરવાની કોઈ સત્તા નથી, અને તેઓ માત્ર તબીબી પ્રમાણપત્ર સાથે સંબંધિત છે.

૭ પ્રતિવાદી નંબર ૪ એ ૧૫/૦૩/૨૦૦૨ ની જાહેરાત અનુસાર માનદ્ વેતન વાલીણવાડી કાર્યકરના પદ માટે અરજી કરી હતી અને તેણીની પસંદગી કરવામાં આવી હતી. જો કે, દસ્તાવેજની ચકાસણી પછી, તે ૭૦ ટકા કાયમી અપંગતાથી પીડાતી હોવાનું જાણવા મળ્યું હોવાથી, તેણીને નિમણૂકની ઓફર કરવામાં આવી ન હતી. તે અપીલકર્તા સત્તામંડળનો કેસ છે કે તેણી પોતાની અપંગતાને કારણે આંગણવાડી કાર્યકરો તરીકે પોતાની ફરજો બજાવી શકશે નહીં.

૮ આંગણવાડી કાર્યકરની નિમણૂક અને ફરજો મહિલા અને બાળ વિકાસ વિભાગ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા સરકારી ઠરાવ ૨૫/૧૧/૨૦૧૯ દ્વારા સંચાલિત

થાય છે.ઉપરોક્ત ઠરાવની કલમ ૭.૧૪ આદેશ આપે છે કે પસંદ થયેલ ઉમેદવાર રિપોર્ટિંગની તારીખથી બે મહિનાની અંદર તબીબી તંદુરસ્તી પ્રમાણપત્ર રજૂ કરશે.તબીબી અધિકારી, પીએચસી ઝોલાપુર, તાલુકા સાણંદ, જિલ્લા અમદાવાદ દ્વારા જારી કરાયેલ તબીબી તંદુરસ્તી પ્રમાણપત્ર દર્શાવે છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૪ ને ૭૦ ટકા કાયમી હલનચલનની અપંગતા છે.તે પણ પ્રમાણિત છે કે તે "અન્યથા શારીરિક રીતે તંદુરસ્ત" છે.

૯ આમ, પ્રતિવાદી નંબર ૪ ની ૭૦ ટકા કાયમી લોકોમોટર અપંગતાને ધ્યાનમાં રાખીને આંગણવાડી કાર્યકરની ફરજોની પ્રકૃતિની તપાસ કરવી જરૂરી બને છે.અમે ઠરાવના પરિશિષ્ટ-૧માં જોડાયેલી ફરજોની સૂચિનું અવલોકન કર્યું છે અને જે સંપૂર્ણ પ્રકૃતિની છે.તેમાંના કેટલાકનો આપણે ઉલ્લેખ કર્યો છે.એક આંગણવાડી કાર્યકર્તાએ ત્રણ વર્ષથી ઓછી ઉંમરના બાળકોની મુલાકાત લેવી અને તેમના આરોગ્ય અને પોષણની તપાસ કરવી જરૂરી છે.૩ થી ૬ વર્ષની વયના બાળકો માટે, તેમણે જોવું પડશે કે તેમને સવારે અને બપોરે યોગ્ય રીતે ભોજન આપવામાં આવે, અને તેઓ પૂર્વ-શાળામાં પણ જાય છે.શારીરિક રીતે વિકલાંગ બાળકો માટે, એક આંગણવાડી કાર્યકર્તાએ તેમને તબીબી તપાસ માટે મોકલવા પડે છે.તેણીએ બાળકોને ઘરેથી શાળાએ લાવવા અને મોકલવાની કવાયત પણ હાથ ધરવી પડે છે.તેણીએ શિશુઓને તેમના વજનની નિયમિત તપાસ માટે લઈ જવાની પણ જરૂર છે, અને જો તે જાણવા મળે કે બાળક નબળું

છે અને તેનું વજન ઓછું છે અને તબીબી ગૂંચવણોથી પીડાય છે, તો તેણીએ તેમને સી એમટી/એન. આર. સી. માં મોકલવા પડશે. આવા બાળકોને પુનર્વસન માટે સી. એચ. સી./એન. આર. સી. માં દાખલ કર્યા પછી, તેણીએ દર ૧૫ દિવસે ૪ વખત ફોલો-અપ લેવું પડે છે.તેણીની ફરજોમાં આવા બાળકોની માતા સાથે વાતચીત કરવી અને તેમને યોગ્ય રીતે સ્તનપાન થાય છે કે કેમ તે જોવું પણ સામેલ છે.પ્રસૂતિ પહેલાં અને પછી માતાઓની સંભાળ, બાળકનું રસીકરણ વગેરે પર પણ દેખરેખ રાખવી જરૂરી છે.ફરજોમાં ઘરેલું મુલાકાત દ્વારા લોકોનો સંપર્ક કરવો અને યોજનાના અસરકારક અમલીકરણ માટે બેઠકોનું આયોજન કરવું પણ સામેલ છે.આ મહત્વપૂર્ણ ફરજો છે, જે એક આંગણવાડી કાર્યકર્તા દ્વારા નિભાવવી જરૂરી છે.વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે એવું નિરીક્ષણ કરીને ભૂલ કરી છે કે અપીલકર્તા-સત્તાવાળાઓએ તબીબી તંદુરસ્તીના મુદ્દાની વધુ તપાસ કરવાની જરૂર નથી, અને તેઓએ માત્ર એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચવું જરૂરી હતું કે તબીબી પ્રમાણપત્ર પર્યાપ્ત હતું કે નહીં.અહીં ઉપર નોંધ્યા મુજબ, પ્રતિવાદી નંબર ૪-મૂળ અરજદાર દ્વારા રજૂ કરાયેલ દસ્તાવેજ માત્ર તેની તબીબી તપાસ છે, અને તેને "તબીબી તંદુરસ્તી પ્રમાણપત્ર" તરીકે ઓળખાવી શકાતું નથી.પ્રતિવાદી નંબર ૪ ને ૭૦ ટકા લોકોમોટર ડિસેબિલિટી હોવાનું જાણ્યું પછી, અપીલકર્તાઓને પ્રતિવાદી નંબર ૪ ની પોતાની ફરજો નિભાવવા સંબંધિત યોગ્યતાની તપાસ કરવાનો અધિકાર હતો જે પ્રકૃતિમાં ખૂબ જ સંવેદનશીલ છે.

૧૦ આમ, શિશુઓ/બાળકો અને તેમની માતાઓની સુખાકારી સાથે સંકળાયેલી વિવિધ ફરજો અને જવાબદારીઓની તપાસ કર્યા પછી, અમારો અભિપ્રાય છે કે, પ્રતિવાદી નંબર ૪ વિકલાંગ વ્યક્તિઓના અધિકાર અધિનિયમ, ૨૦૧૬ ની પેટા-કલમ ૨ (આર) માં વ્યાખ્યાયિત કરાયેલ બેન્ચમાર્ક અપંગતાના ૪૦ ટકાથી વધુ પીડાય છે, તેથી તેણી માટે તેમને અસરકારક રીતે નિભાવવું શક્ય ન હોત.

૧૧ તેથી, વર્તમાન લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ સ્વીકારવાને પાત્ર છે.સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૦૮૧૨/૨૦૨૨ માં વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલ ૧૫/૦૪/૨૦૨૪ તારીખનો ચુકાદો અને આદેશ રદ કરવામાં આવે છે અને રદ કરવામાં આવે છે.

૧૨ મુખ્ય બાબતમાં પસાર કરાયેલા આદેશને ધ્યાનમાં રાખીને, સિક્વલ તરીકે, જોડાયેલ સિવિલ એપિલિકેશનનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

સહી / -

(ન્યાયમૂર્તિ એ એસ સુપેહિયા)

સહી / -

(ન્યાયમૂર્તિ ગીતા ગોપી)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*